

ABSTRACTS

Vint-i-cinc anys al nord (1974-1998). (Aproximació bibliomètrica a la revista *Millars. Espai i Història*)

Enric Ramiro i Roca

El presente artículo analiza desde la bibliometría los primeros venticinco años de la revista *Millars. Espai i Història*, desde sus etapas, los autores, la productividad, los temas y el uso de la lengua.

El present article analitza des de la bibliometria els primers vint-i-cinc anys de la revista *Millars. Espai i Història*, des de les seves etapes, els autors, la productivitat, les temàtiques i l'ús de la llengua.

This article analyses the first 25 years of the journal Millars. Espai i Història from a bibliometric perspective. It deals with its stages, authors, productivity, subjects and languages used.

Estructura social y manejo de recursos en el litoral fluvial argentino durante el holoceno tardío: la llanura aluvial del Paraná Medio como caso de estudio

Sushila Aphalo

El siguiente trabajo tiene como objeto, presentar una aproximación a la interrelación entre el hombre y su medio ambiente para la zona de islas de la llanura aluvial del Paraná, inscritas en el denominado Paraná Medio. Esta interrelación, está basada en la explotación de microambientes significativos que permitieron una subsistencia orientada a la pesca, caza y recolección; y que posibilitó sustentar a partir de los años 1000 y 1200 de nuestra era, un patrón de asentamiento semisedentario. Se consideró como eje temporal, el período comprendido entre 1500 y 1000 años atrás, debido a que fue entonces cuando se establecieron las condiciones actuales de humedad, y fundamentalmente, el área fue poblada por pescadores-cazadores-recolectores íntimamente asociados al ambiente fluvial.

El següent treball té com a objectiu, presentar una aproximació a la interrelació entre l'home i el medi ambient per a la zona d'illes de la planura aluvial del Paraná, inscrites en l'anomenat Paraná Medio. Aquesta interrelació es basa en l'explotació de microambients que permetiren una subsistència orientada a la pesca, la caça i la recolecció; i que varen possibilitar sustentar a partir dels anys 1000 i 1200 d'aquesta era, un patró d'assentament semisedentari. Es considerà com a eix temporal el període comprés entre 1500 i 1000 anr enrretera, degut a que fou llavors quan s'establiren les condicions actuals d'humetat, i fonamentalment, l'àrea fou poblada per peixcaters-caçadors-recolectors íntimament associats a l'ambient fluvial.

The object of this paper, is to study the interaction between man and his environment in the islands of the aluvial plain of the river Paraná, limited to the Paraná Medio.

This interaction is based in the exploitation of significant micro-environments that allowed subsistence mainly through fishing, hunting and recolection, wich made it posible to establish from the years 1000 to 1200 of our era a pattern of semisedentary living. The period comprehended between 1500 and 1000 years ago, was considered as a temporal axle because it was then that the actual humidity conditions were established; and basically because the area was inhabited by fishers-hunters-gatherers intimately associated with the fluvial environment.

Turismo residente de la unión europea en el litoral norte valenciano

Emilio M. Olbiol Menero. Juan A. Herrero Peinado

El presente artículo tiene por objetivo el conocimiento geográfico del colectivo de Turistas Residentes de la Unión Europea (T.R.U.E.) en el litoral norte del País Valenciano; concretamente en los municipios costeros y turísticos de Vinaròs, y sobre todo Peñíscola y Alcalà de Xivert.

Sobre la hipótesis de un empadronamiento de habitantes TRUE claramente por debajo de la realidad, se ha calculado mediante fuentes indirecta, cuál es el censo TRUE más cercano a la realidad, ascendiendo este a un colectivo cercano al 10% del total de habitantes de los tres municipios especializados en turismo residencial.

Asimismo, se han estudiado las características territoriales, socio-demográficas y de comportamiento más significativas de este colectivo que, aunque catalogado en la literatura turística como «turismo de silencio», cada vez más, por su densidad creciente, como así sucede también en otras comarcas del sur valenciano, merece tenerlo en consideración.

El present article té per objectiu el coneixement geogràfic del col·lectiu de Turistes Residents de la Unió Europea (T.R.U.E.) al litoral nord del País Valencià; concretament als municipis costers i turístics de Vinaròs, i sobretot Peñíscola i Alcalà de Xivert.

Sobre la hipòtesi un empadronament d'habitants TRUE clarament per davall de la realitat, s'ha calculat per mitjà de fonts indirectes, quin és el cens de TRUE més pròxim a la realitat, ascendint este a un col·lectiu pròxim al 10% del total d'habitants dels tres municipis especialitzats en turisme residencial.

Així mateix, s'han estudiat les característiques territorials, sociodemogràfiques i de comportament més significatives d'este col·lectiu que, encara que catalogat en la literatura turística com «turisme de silenci», cada vegada més, per la seua densitat creixent, com així succeïx també en altres comarques del sud valencià, mereix tindre'l en consideració.

The present articulates he/she has for objective the geographical knowledge of the community of Tourist Residents of the European Union (T.R.U.E.) in the north coast of the Country Valenciano; concretely in the coastal and tourist municipalities of Vinaròs, and mainly Peñíscola and Alcalà of Xivert.

On the hypothesis of a census of inhabitants TRUE clearly below the reality, it has been calculated by means of indirect sources, which the census is from nearer TRUE to the reality, ascending this to a near community to 10% of the total of inhabitants of the three municipalities specialized in residential tourism.

Also, the territorial, partner-demographic characteristics have been studied and of more significant behaviour of this community that, although classified in the tourist literature as «silence tourism», more and more, for their growing density, like it happens this way also in other districts of the south valenciano, he/she deserves to have it in consideration.

Radiografía de la contrarrevolució i l'antirevolució durant el Trienni liberal a Catalunya (1820-1823)

Ramón Arnabat Mata

Pretendemos trazar una radiografía de la contrarrevolución y antirevolución en Cataluña durante el Trienio Liberal (1820-1823), a partir del análisis de diversos aspectos: la cronología, los dirigentes, las formas de encuadramiento y enrolamiento, la geografía y la base social y humana. Esta radiografía la comparamos con la de los movimientos revolucionarios y antirevolucionarios que se han dado en España y Europa a lo largo de la primera mitad del siglo XIX, para establecer las concordancias y las discordancias.

Pretenem traçar una radiografia de la contrarrevolució i l'antirevolució a Catalunya durant el Trienni Liberal (1820-1823), a partir de l'anàlisi de diversos aspectes: la cronologia, els dirigents, les formes d'enquadrament i d'enrolament, la geografia i la base social i humana. Aquesta radiografia la comparem amb la dels moviments contrarrevolucionaris i antirevolucionaris que s'han donat a Espanya i a Europa al llarg de la primera meitat del segle XIX, per tal d'establir-ne les concordances i les discordances.

We want to draw an x-ray of the counter-revolution and the antirevolution in Catalonia during the «Trienni liberal» (1820-1823), from the analysis of different aspects: the chronology, the leaders, the forms of framing and enrolment, the geography and the social and human basis. We compare this x-ray with the counter-revolutionary and antirevolutionary movements that have been happening in Spain and in Europe along the first half of the XIX century, to set up the concordances and discords.

Vías difusión de la ideología carlista en la primera guerra (1833-1840)

Pedro Rújula López

Durante la primera guerra carlista la contrarrevolución en España pierde los mecanismos que proporciona el Estado para difundir ideología política, reaprovechar los restos bajo su control de las que había empleado hasta entonces, para difundir su mensaje en la sociedad. La misión era fundamental, pues resultaba decisivo para el transcurso de la guerra que calase en la base social que debía empuñar las armas. El presente artículo da cuenta de los mecanismos de que se valió el carlismo en esta tarea de difundir su mensaje político en la sociedad española de los años 30 del Ochocientos.

Durant la primera guerra carlina la contrarevolució a Espanya perd els mecanismes que proporciona l'Estat per a difondre ideologia política. El carlisme degué, per tant, trobar vies noves, i reaprofitar les restes baix el seu control de les que havia gastat fins llavors, per a difondre el seu missatge en la societat. La missió era fonamental, ja que resultava decisiu per al devindre de la guerra que afectava la base social que devia agafar les armes. El present article dona conter dels mecanismes de que es va valer el carlisme en aquesta tasca de difondre el seu missatge polític en la societat espanyola dels anys 30 del vuitcents.

During first Carlist war, Spanish counter-revolution lost the State resorts in order to extending its political ideology. Carlism had to find news ways, and use the old ones that still remained under its control, in order to spread its message to the society. This was an important point along the war because getting a social support for fighting was decisive. The paper focus on the kind of resorts used by Carlist for spreading its political discourse in Spanish society during 1830's.

Los condicionantes sociales del carlismo. El caso valenciano

Vicent Sanz Rozalén

En este artículo se pretende ofrecer una explicación del apoyo popular al carlismo a partir de la evolución de los condicionantes sociales del campesinado en el norte del País Valenciano. El endeudamiento, la pérdida de propiedad de las masías, la reducción de la superficie de las tierras comunales que sucesivamente van privatizándose... son elementos que contribuirán a identificar el antagonista social -beneficiario de todos esos procesos- que, llegada la revolución burguesa, confluirá con los defensores de las medidas liberales. Liberal y burgués, por tanto, serán sujetos fácilmente identificables y contra los que se dirigirá el campesinado *carlista*.

En aquest article es preten oferir una explicació al recolçament popular al carlisme a partir de l'evolució dels condicionants socials dels camperols

al nord del País Valencià. L'endeutament, la pèrdua de propietat de les masies, la reducció de la superfície de la terra comunal que successivament van privatitzant-se... són elements que contribuiran a identificar l'antagonista social –beneficiari de tots aquests processos que, arribada la revolució burgesa, confluirà amb els defensors de les mesures liberals. Liberal i burges, per tant, seran subjectes fàcilment identificables i contra els que es dirigiran els camperols carlins.

This article aims to offer an explanation for the popular support for Carlism based on the evolution of the social constraints on peasants in the north of the Valencian Country. Debts, the loss of farmhouse ownership, the reduction in common land due to increasing privatisation... these are the factors that helped to identify the social antagonists, the beneficiaries of all these processes who, with the bourgeois revolution, came to be associated with the defendants of liberal policies. The liberals and the bourgeoisie therefore became easily identifiable and were the target of Carlist peasant attacks.

Gerifaltes de antaño. Los señores catalanes en el primer carlismo

Manuel Santirso Rodríguez

Durante la guerra civil de 1833-1840 la Iglesia católica de Cataluña se volcó a favor del carlismo y en contra de las reformas preconizadas por los liberales, ya que implicaban la pérdida de buena parte de sus bienes terrenales. La nobleza titulada catalana, la parte del estamento noble del Principado cuya fortuna dependía en mayor grado del régimen señorial hizo lo mismo y por idéntica razón. Puesto que ambas mitades de la clase dominante de Antiguo Régimen en Cataluña feudal coparon la dirección política carlista, la defensa del orden feudal aparece como el principal objetivo del primer carlismo. De esta presencia noble en la contrarrevolución ibérica se deduce también que en algunas áreas de la Península (Cataluña, Aragón, Valencia, Portugal) la revolución burguesa no consistió en un simple convenio entre aristocracia y burguesía.

Durant la guerra civil de 1833-1840 l'Església catòlica de Catalunya va abocar-se a favor del carlisme i contra les reformes preconitzades pels liberals, car implicaven la pèrdua de bona part dels seus béns terrenals. La noblesa titulada catalana, aquella part de l'estament noble del Principat la fortuna de la qual depenia més del règim senyorial, va fer el mateix i per idèntica raó. Donat que ambdues meitats de la classe dominant d'Antic Règim a Catalunya van copar la direcció política carlina, la defensa de l'ordre feudal apareix com el principal objectiu del primer carlisme. D'aquesta presència noble en la contrarevolució ibèrica també es dedueix que a certes àrees de la Península (Catalunya, Aragó, València, Portugal) la revolució burgesa no va consistir en un simple conveni entre aristocràcia i burgesia.

During the Spanish Civil War of 1833-1840 the Roman Church of Catalonia was out in favour of Carlism and against the reforms of the Liberals, because those measures involved the loss of most of the clerical material goods. The Catalan high nobility, the part of the noble stratum whose fortune was more tied to the lordship, did the same and because the same reason. Since both halves of the Ancient Regime dominant class in Catalonia ruled the Carlist politics, the defense of the feudalism seems the main goal of the first Carlism. From this noble presence in the Iberian counterrevolution, it may be also deduced that, in some areas of the Peninsula (Catalonia, Aragon, Valencia, Portugal), the revolution was not a mere deal between the nobility and the middle class.

Carlisme i reivindicació catalana a la tercera guerra

Pere Anguera.

El artículo se inserta en el debate sobre el papel del carlismo en la formación del catalanismo en el siglo XIX. Según el autor, fue durante el Sexenio Revolucionario (1868-1874) la primera vez que los carlistas se manifestaron a favor de retornar a Cataluña el autogobierno, "las libertades perdidas" con el decreto de Nueva Planta de Felipe V. Lo hicieron empujados por tres factores: la constatación de la arraigada catalanidad popular, el éxito de la propuesta foral en el País Vasco y la necesidad de combatir a los republicanos federales con planteamientos aparentemente similares. Al no surgir de las convicciones propias, los dirigentes pusieron poco entusiasmo y la restitución de organismos se hizo convirtiéndolos en una caricatura de los modelos históricos.

L'article s'insereix en el debat sobre el paper del carlisme en la formació del catalanisme al segle XIX. Segons l'autor, fou durant el Sexeni Revolucionari (1868-1874) la primera vegada que els carlins es manifestaren a favor de retornar a Catalunya l'autogovern, "les llibertats perdudes" amb el decret de Nova Planta de Felip V. Ho feren empesos per tres factors: la constatació de l'arrelada catalanitat popular, l'èxit de la proposta foral al País Basc i la necessitat de combatre els republicans federals amb plantejaments aparentment similars. En no sorgir de les conviccions pròpies, els dirigents hi posaren poc entusiasme i la restitució d'organismes es feu convertint-los en una caricatura dels models històrics.

The article is inserted in the debate about the role of Carlism in the formation of Catalanism during XIXth century. According to the author, it was during the Revolutionary Sexenial (1868-1874) the first time that carlist have showed themselves in favour of returning Catalonia to the self-government, "the lost liberties" with the decree of New Plant of Philip V. They did so pushed by three factors: the confirmation of the established popular catalanity, the success of the foral proposal in the Basc Land and the need of fighting the federal republicans with apprently similar proposals. Not arising from the own convictions, the rulers put few enthousiasm and the restitution of the organisms was effected becoming them a caricature of the historical models.